

Nr 405.

Av herr **Ericsson** i Näs m. fl., om beredande av en verklig folksemester åt alla svenska medborgare.

Frågan om en folksemester i ordets egentliga betydelse har vid åtskilliga tillfällen varit föremål för diskussion. Det bör framhållas, att nu gällande lagstiftning inneburit en betydelsefull social reform för de anställda inom olika grenar av näringslivet. Emellertid framstår det som en allvarlig brist, att de grupper, som icke beröras av lagstiftningen, i många fall icke kunnat erhålla en motsvarande förmån. Särskilt gäller detta i fråga om företagare samt deras hustrur och hemmavarande barn inom jordbruk med binäringar, handel, hantverk och småindustri, vilka hänvisas till självordnad semester. Senast vid 1948 års riksdag togs frågan om jordbruksbefolkningens semester upp till behandling i anledning av motion av hrr Pehrsson-Bramstorp, Hedlund i Rådom m. fl., i vilken motion framhölls bl. a. nödvändigheten av att ordna vikariefrågan så, att jordbrukarna och lanthusmödrarna skulle kunna erhålla semester i vidgad omfattning.

Vi vilja understryka, att folksemesteren icke är en realitet, så länge betydande folkgrupper av ekonomiska och andra skäl icke kunna erhålla en tids sammanhängande ledighet. Att lanthusmödrarna i ökad omfattning kunnat erhålla semester genom tillkomsten av en av stat, landsting och jordbrukets föreningsrörelse understödd frivillig semesterverksamhet bör konstateras, men hittills har den dock berört endast en liten bråkdel av alla de arbetstygda husmödrar, som väl behöva en tids vila och rekreation.

En till tre veckor förlängd semester har aktualiserats, och enligt uppgift kan ett principbeslut om en sådan reform komma under riksdagens prövning redan år 1951, oavsett om reformens verkställighet skall uppskjutas ytterligare någon tid. Som bekant är arbetstidsutredningen sysselsatt med olika undersökningar rörande verkningarna och den lämpliga utformningen av en till tre veckor förlängd semester för vissa grupper i samhället. Utredningen avser att under innevarande år slutföra undersökningarna om treveckorssemesteren och under instundande höst framlägga ett betänkande i denna fråga.

Vi ha i princip icke någon erinran emot en förlängd lagstadgad semester, i den mån en sådan kan genomföras utan allvarliga olägenheter för näringslivet och reformen befinnes lämplig med hänsyn till de angelägna behov, som i övrigt kunna göra sig påminta, samt kan så genomföras, att olika folkgrupper komma i åtnjutande av densamma. Det synes oss emellertid angeläget, att frågan i hela sin omfattning blir föremål för utredning. Det måste i annat fall befaras, att en mängd problem, som sammanhänga

med frågan om en utvidgad semester, icke bli föremål för tillräcklig uppmärksamhet.

Det kan förutsättas, att arbetstidsutredningen kommer att närmare undersöka de produktionsekonomiska verkningarna av en förlängd semester och vilka återverkningar som kunna uppstå t. ex. för exportindustrien. Hänsyn måste självfallet tagas till kostnaderna för folkhushållet och till möjligheterna att upprätthålla en god konkurrenskraft med andra länder på världsmarknaden. Vi förutsätta även, att utredningen ingående granskar olika alternativ beträffande möjligheterna att sprida semestern till skilda årstider med hänsyn till företagens karaktär och de resurser, som stå till buds i fråga om semesteranläggningar, kommunikationsmedel o. d.

Emellertid finnas åtskilliga viktiga problem, som förtjäna uppmärksamhet, men vilka icke torde komma att bli föremål för behandling inom arbetstidsutredningen. Nämda utredning avser frågan om en utvidgad semester för de löneanställda. Däremot torde utredningen icke komma att omfatta de betydande folkgrupper av enskilda företagare, deras hustrur och hemmavarande barn, vilka som nämnts av olika skäl ofta ha svårt att ordna sin semester. Enligt vår mening är det ett socialt rättvisekrav, att frågan om möjligheterna att bereda *alla* folkgrupper utvidgad semester tages upp i ett sammanhang. Här behöves en grundlig undersökning av möjligheterna att genom semestervikarier eller andra åtgärder bereda alla medborgare samma eller motsvarande förmåner i fråga om semester. Skulle det därvid visa sig omöjligt att tillförsäkra vissa grupper likvärdig semester, bör frågan om kompensation i lämpliga former övervägas.

Vi vilja sålunda understryka vikten av att en verklig folksemester förverkligas samt att denna betydelsefulla reform föregås av en allsidig utredning, som tager upp frågan i hela dess sammanhang. Frågan om en folksemester, d. v. s. en semester för alla medborgare, bör enligt vår mening icke göras till föremål för dellösningar, utan lösas genom ett beslut omfattande alla folkgrupper. Härför erfordras antingen att en särskild, allsidigt sammansatt kommitté tillsättes med uppgift att i samråd med arbetstidsutredningen närmare utreda de med folksemestern sammanhängande frågorna eller att arbetstidsutredningen genom komplettering erhåller sådan sammansättning, att den kan utreda semesterfrågan i hela dess vidd.

Med stöd av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla, att i samband med pågående utredning rörande utökad semester för vissa grupper frågan om möjligheterna att bereda alla svenska medborgare en verklig

folksemester blir föremål för skyndsam och allsidig utredning.

Stockholm den 26 januari 1950.

Gunnar Ericsson
i Näs.

Ivar Johansson
i Mysinge.

J. W. Pettersson
i Norregård.

Gustaf Svensson
i Vä.

Harald Johnsson
i Skoglösa.

Per Svensson
i Stenkyrka.

Per Persson
i Norrby.

Hj. R. Nilson
i Spånstad.

Karl Andersson
i Björkäng.

Rob. L. Jansson
i Aspeboda.

Anders Pettersson,
Dahl.

Nils Jönsson,
Rosshol.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.

Harald Andersson
i Dunker.

Gunnar Hedlund.